

postmottak@kd.dep.no

Vår dato 30.08.2018
Deres dato 05.07.2018
Vår referanse SHL
Deres referanse 18/3849

Hørings svar - forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning og gradsbetegnelser

Nelfo er en landsforening i NHO med 1600 medlemsbedrifter som leverer elektriske installasjoner, automatisering og integrasjoner, samt heis og løfteinnretninger, til bygg, infrastruktur og industri.

Nelfo viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev.

Nelfo er fornøyd med at sektorens egne forslag om felles gradsbetegnelser for fagskoleutdanning er blitt hørt av departementet, og at gradstitlene *Fagskolegrad* for ettårig høyere yrkesfaglig utdanning og *Høyere fagskolegrad* for høyere yrkesfaglig utdanning av to års varighet forskriftsfestes. Arbeidsgruppen som utredet gradsbetegnelsene hadde bred representasjon, og forslagene er støttet av en samlet sektor.

Nedenfor har vi påpekt noen forhold i høringsnotatet som vi mener Departementet bør ta hensyn til ved fastsettelse av forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning og gradsbetegnelser.

Gradstittel for treårige fagskoleutdanninger

Det er i høringsbrevet foreslått at treårig fagskoleutdanning skal gi graden *Høyere fagskolegrad*. Departementet skriver i sin vurdering:

Departementet vurderer det slik at treårige fagskoleutdanninger vil være omfattet av tilsvarende læringsutbyttekrav som toårige fagskoleutdanninger, og at mertiden utover to år skal dekke kravene til autorisasjon etc. Vi finner derfor at gradsbetegnelsen høyere fagskolegrad vil være dekkende både for toårig og treårig fagskoleutdanning.

Nelfo vil her først påpeke at dette forholdet ikke var en del av den enstemmige anbefalingen fra Nasjonalt fagskoleråd. Gradsbetegnelse for treårige fagskoleutdanninger var heller ikke en del av mandatet for arbeidsgruppen som utformet utredningen. Nelfo har i tidligere høring om ny fagskolelov gitt klart uttrykk for at treårig fagskoleutdanningen (det tredje året) ikke kun dreier seg om autorisasjoner, men vel så mye om fremtidig teknologisk utvikling. Teknologitvillingen vil stille høye krav til kompetanse og utdanning av ansatte i våre medlemsvirksomheter. For å kunne møte nye kompetansekrav som forventes innenfor elektroneringen, mener vi at det er avgjørende at læringsutbyttekrav for treårige fagskoleutdanninger går utover toårige utdanninger (120 studiepoeng). Elektroneringen er også preget av en rekke forskriftskrav hvor hovedhensikten er verne om offentlig liv og helse. Nye teknologier som jevnlig innføres kreve endringer og skjerpet kvalifikasjonskrav, også gjennom forskrift. Kvalifikasjons- og kompetanse krav må igjen møtes av aktører i næringen for å ivareta samfunnets behov for en kontinuerlig teknologisk utvikling. Arbeidsgruppen la opp til, i sitt arbeid om fagskolegrader, at det skulle tildeles fagskolegrader for ett og toårige utdanningsløp. Nelfo støttet dette, men mener det er naturlig at på sikt innføres en egen gradsbetegnelse for treårige fagskoleutdanninger.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Nelfo anbefaler derfor at spørsmålet om gradsbetegnelse for treårig høyere yrkesfaglig utdanning utsettes, og at fagskolesektoren bes om å gjennomføre en ny utredning om dette.

Internasjonale gradstitler

I den enstemmige anbefalingen fra Nasjonalt fagskoleråd var det også foreslått engelske oversettelse av gradsbetegnelser for ett- og toårig fagskoleutdanning. Disse er ikke tatt inn i forskriften.

I Innst. 254 S (2016-2017) understreker Stortinget betydningen av internasjonalisering og at fagskoleutdanning skal være forståelig internasjonalt:

Komiteen påpeker at framtidens utdannings- og arbeidsmarked er internasjonalt, og at det er viktig å synliggjøre fagkompetanse også utenfor Norge.

[...] Komiteen mener at det med mobiliteten i dagens arbeidsmarked er viktig å ha en betegnelse på kvalifikasjoner som gjør det enklere å forholde seg til andre europeiske institusjoner som tilbyr utdanninger med tilsvarende læringsutbytte. (Innst. 254 S (2016-2017), s. 14, 11)

I tillegg vil Nelfo bemerke at mange av våre medlemsvirksomheter operer internasjonalt. Det betyr at norske titler og grader må kunne forstås også i et internasjonalt miljø.

Med bakgrunn i dette anbefaler Nelfo at det innføres følgende oversettelse av norske gradsbetegnelser til engelsk og i overensstemmelse med en enstemmig innstilling fra en samlet sektor:

Ettårig fagskoleutdanning – *Fagskolegrad* med engelsk oversettelse *Professional degree*

Toårig fagskoleutdanning – *Høyere fagskolegrad* – med engelsk oversettelse *Higher professional degree*.

Tidligere fagskolestudenters rett til å bruke gradsbetegnelsene

Nelfo støtter her ONF sitt hørings svar om at tidligere studenter skal gis mulighet til å få nytt vitnemål med gradsbetegnelse i en overgangsperiode.

Tidligere fagskolestudenter har siden 1. juli 2018 hatt mulighet til å be om nytt vitnemål der fagskolepoeng er omgjort til studiepoeng. ONF er kjent med at mange studenter allerede har benyttet seg av denne muligheten. Det gjelder blant annet studenter som var ferdige med sin utdanning våren 2018, og som har hatt behov for et oppdatert vitnemål til jobbsøking. Når gradsbetegnelser nå avgjøres i forskrift etter at fagskoleloven har trådt i kraft, vil enkelte studenter kunne havne i den situasjon at de må bestille nytt vitnemål to ganger. Disse studentene har fått utløst nye rettigheter i to omganger, og bør derfor få slippe å betale gebyr for nytt vitnemål for andre gang. ONF foreslår derfor at departementet signaliserer til institusjonene at studenter som allerede har betalt for et oppdatert vitnemål, skal kunne få nytt vitnemål med gradsbetegnelse uten å betale et nytt gebyr.

Vennlig hilsen

Nelfo
Arbeidslivsseksjonen

Cathrine Aspestrand
Direktør

Svein Harald Larsen
Fagsjef Utdanning

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no